

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. G.**, bytom P., zastúpeného *Advokátskou kanceláriou JUDr. A. & P., s. r. o.*, so sídlom P. proti žalovanému **Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky**, so sídlom Nová ul. č. 13, Banská Bystrica o preskúmanie rozhodnutí žalovaného č. I/226/11651-133470/2009/990618-r, na odvolane žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 28. apríla 2010, č. k. 11S/26/2010-43 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 28. apríla 2010, č. k. 11S/26/2010-43 **z r u š u j e** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne napadnutým uznesením uvedeným vo výroku zastavil konanie o žalobe žalobcu s odôvodnením, že skúmajúc splnenie podmienok konania zistil, že žalobu za žalobcu podal advokát a preto súd skúmal, či je žalobca riadne zastúpený. Keďže k žalobe bola pripojená dohoda o plnomocenstve zo dňa 22.01.2010, ale netýkala sa prejednávanej veci, súd sa snažil tento nedostatok odstrániť, pretože ide o odstrániteľný nedostatok. Vyzval advokáta na predloženie plnej moci na zastupovanie a zastupovanie sa vzťahuje aj na podanie žaloby, keďže za žalobcu podával aj žalobu. Dodatočne, po výzve súdu, predložená dohoda o plnomocenstve je datovaná dňom 12.03.2010 a je nesporné, že od 12.03.2010 advokát

žalobcu právne zastupuje. Napriek výzve súdu poučení o možnom zastavení konania advokát nepredložil plnú moc, podľa ktorej by mohol podať za žalobcu žalobu. Žaloba bola napísaná advokátom dňa 25.02.2010, podaná na krajský súd dňa 25.02.2010 a plnú moc na zastupovanie dal žalobca advokátovi až dňa 12.03.2010. Na základe týchto skutočností krajský súd dospel k záveru, že odstrániteľný nedostatok podmienky konania, napriek tomu, že krajský súd sa o to pokúsil, nebol odstránený a z dôvodu podania žaloby neoprávnenou osobu, konanie zastavil podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Toto uznesenie žalobca napadol včas podaným odvolaním z dôvodov podľa: § 205 ods. 2 písm. a/, b/ a f/ OSP a podľa § 221 písm. f/ a h/OSP namietajúc, že dňa 22.01.2010 splnomocnil zástupcu na zastupovanie vo veci zrušenia 4 platobných výmerov na daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), ktorý zástupca podal dňa 25.02.2010 žalobu, ku ktorej pripojil jedno z týchto plnomocenstiev. Tiež namietal, že krajský súd nevyzval na odstránenie vady plnomocenstva právneho zástupcu ale fyzickú osobu JUDr. D. A., a to s nesprávnym poučením, kde na miesto ust. § 250d ods. 3 OSP uviedol ust. § 250a OSP. Okrem toho namietal aj procesný postup súdu v súvislosti s doručovaním žaloby na vyjadrenie a s nariadením pojednávania, ktoré bolo následne zrušené, ktorým postupom a napadnutým rozhodnutím prvostupňový súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. K podanému odvolaniu žalobca „z právnej opatrnosti“ priložil všetky plnomocenstvá udelené žalobcom právnenému zástupcovi datované na 22.01.2010.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že krajský súd postupoval správne, v súlade s ustanoveniami OSP, a teda svojim postupom neodňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 250 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250a OSP žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Podľa § 250d ods. 3 OSP súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 24 OSP účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Ak nejde o zastupovanie podľa § 26, môže si účastník zvoliť za zástupcu len fyzickú osobu. V tej istej veci môže mať účastník súčasne len jedného zvoleného zástupcu; to neplatí, ak ide o zastúpenie podľa § 25.

Podľa § 25 ods. 1 OSP ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť.

Podľa § 26 ods. 4 OSP právnická osoba založená podľa osobitného zákona na účel výkonu advokácie môže zastupovať účastníka na základe plnomocenstva v konaní.

Podľa ust. § 28 ods. 1 OSP zástupcovi, ktorého si účastník zvolil, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocenstvo buď pre celé konanie alebo len pre určité úkony.

Osobitosť konania v správnom súdnictve spočíva i v tom, že ak má účastník v správnom súdnictve postavenie žalobcu, musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. Povinné právne zastúpenie vyplýva z povahy správneho súdnictva, keďže sa v ňom preskúmava zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy a riešia sa prevažne právne otázky.

Nedostatok podmienky povinného právneho zastúpenia je možné odstrániť tým, že si žalobca zvolí kvalifikovaného zástupcu a plnomocenstvo doloží k žalobe. Pokiaľ však žalobca v tomto smere zostane nečinný, a to napriek poučeniu zo strany súdu na možné následky tejto nečinnosti, súd konanie zastaví (§ 250d ods. 3 OSP).

Úkonom, ktorým účastník splnomocňuje advokáta na základe spravidla príkaznej zmluvy podľa § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka sa realizuje jeho základné právo na právnu pomoc v súdnom konaní.

Plnomocenstvo, ktoré sa udelí advokátovi sa nemôže obmedziť na jednotlivé úkony, pretože by to odporovalo nielen zákonu, ale aj podstate tohto zastupovania. Také plnomocenstvo sa považuje za procesné plnomocenstvo a musí byť súdu predložené v originále. Plnomocenstvo udelené advokátovi musí žalobcom výslovne udelené pre konanie pred súdom, tzn. že plnomocenstvo iba pre predchádzajúce konanie pred orgánom verejnej správy je nepostačujúce.

Zákonné predpoklady na zastupovanie účastníka advokátom obsahuje zákon č. 586/2003 Z.z. o advokácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“).

Podľa § 12 ods. 1 zákona o advokácii advokát môže vykonávať advokáciu ako fyzická osoba (samostatne alebo v združení spolu s inými advokátmi) alebo ako spoločník verejnej obchodnej spoločnosti, komplementár komanditnej spoločnosti alebo ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným.

Z citovaných zákonných ustanovení takajúcich sa zastúpenia na základe plnomocenstva vyplýva, že účastník konania môže udeliť plnomocenstvo na zastupovanie v občianskom súdnom konaní nielen advokátovi – fyzickej osobe, ale aj právnickej osobe založenej podľa zákona o advokácii. Účastníka konania môže zastupovať v súdnom konaní verejná obchodná spoločnosť, komanditná spoločnosť a spoločnosť s ručením obmedzeným, ktoré boli založené na účel výkonu advokácie. Tieto spoločnosti nesmú mať iný predmet podnikania ako poskytovanie právnych služieb. Ak účastník konania udelí plnomocenstvo právnickej osobe založenej na účely výkonu advokácie, na súde ho bude zastupovať spoločník verejnej obchodnej spoločnosti, komplementár komanditnej spoločnosti, konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným alebo nimi poverený zamestnanec (advokátsky koncipient).

Nedostatok procesného plnomocenstva je nedostatkom podmienky konania, ktorý možno odstrániť (§ 104 ods. 2 OSP), pričom opatrením súdu na odstránenie nedostatku preukázania zastúpenia je spravidla výzva tomu, kto vystupuje ako splnomocnenec, prípadne účastníkovi, aby v určenej lehote predložil plnomocenstvo, alebo aby k udeleniu plnomocenstva došlo ústne do zápisnice. To platí ako v prípade, kedy plnomocenstvo nebolo v konaní predložené vôbec, tak aj v prípade, že bolo predložené s takými nedostatkami, pre ktoré ho nebolo možné považovať za platné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) z predloženého spisového materiálu ako aj zo spisov tunajšieho súdu sp. zn. 6Sžf/30/2010 a sp. zn. 8Sžf/30/2010 zistil, že žalobca podal v zastúpení právnym zástupcom (advokátskou kanceláriou) spoločnú žalobu, ktorou v danej veci napadol štyri rozhodnutia žalovaného, pričom žaloba bola zapísaná pod samostatné spisové značky podľa jednotlivých napadnutých rozhodnutí. V predmetnej veci sa napadnuté rozhodnutie žalovaného č. I/226/11651-133470/2009/990618-r zo dňa 10. decembra 2009 týka potvrdenia dodatočného platobného výmeru č. 643/230/21267/09/Šta zo dňa 17. júna 2009. V súdnom spise je založená o. i. aj dohoda o plnomocenstve uzatvorená

medzi žalobcom a právnym zástupcom, ktorá splnomocnenca splnomocňovala na zastupovanie splnomocniteľa v plnom rozsahu vo veci zrušenia právoplatného výmeru č. 643/230/21268/09/Šta. Uvedená dohoda podľa obsahu sa vzťahuje na konanie pred súdmi.

Krajský súd výzvou zo dňa 01.03.2010 adresovanou JUDr. D. A. na adresu advokátskej kancelárie vyzval tohto advokáta, aby v lehote 15 dní predložil plnú moc na zastupovanie pod následkom zastavenia konania podľa § 250a OSP. Právny zástupca žalobcu na výzvu reagoval podaním doručeným súdu dňa 12.03.2010 a zároveň založil do súdneho spisu novú „dohodu o plnomocenstve“ zo dňa 12.03.2010 uzatvorenú medzi žalobcom a Advokátskou kanceláriou JUDr. A. & P., s. r. o., z ktorej je zrejmé, že žalobca splnomocňuje Advokátsku kanceláriu JUDr. A. & P., s. r. o., aby ho zastupovala v konaní pred Krajským súdom v Trenčíne, sp. zn. 11S/26/2010 v plnom rozsahu.

Napriek tomu krajský súd konanie z dôvodu neodstránenia podmienky konania zastavil.

Tento postup súdu treba považovať za nesprávny a odporujúci zákonu.

Ako je už uvedené vyššie v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP nazvanej „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“ žalobca musí byť obligatórne zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám alebo jeho zamestnanec, ktorý zaňho na súde koná. Žalobca sa dal v konaní zastúpiť právnym zástupcom – advokátkou kanceláriou, avšak „dohoda o plnomocenstve“ priložená k žalobe okrem toho, že bola iba fotokópiou, sa vzťahovala na iné, spoločnou žalobou tiež napadnuté rozhodnutie. Krajský súd nepostupoval nesprávne, keď uvedené vyhodnotil ako nedostatok podmienky konania a vyzval zástupcu žalobcu, ktorý podal v jeho mene žalobu, na predloženie plnej moci, a to pod následkom zastavenia konania, i keď uviedol nesprávne zákonné ustanovenie (§ 250a OSP namiesto § 250d ods. 3 OSP).

To, že výzva bola doručovaná na meno JUDr. D. A. a nie Advokátskej kancelárii JUDr. A. & P., s. r. o., nie je relevantné, nakoľko sa zásielka súdu dostala do sféry dispozície Advokátskej kancelárie a JUDr. A. vystupujúci ako konateľ spoločnosti na ňu v stanovenej lehote reagoval.

Preto najvyšší súd nepovažuje vznesené námietky žalobcu týkajúce sa nesprávneho poučenia a nesprávneho doručovania a taktiež procesného postupu súdu za právne významné.

Treba však vytknúť krajskému súdu, že neakceptoval „dohodu o plnomocenstve“, ktorú predložil na jeho výzvu právny zástupca (č. l. 26), s odôvodnením, že žaloba bola podaná dňa 25.02.2010 a predložené plnomocenstvo datované na 12.03.2010, z čoho vyvodil záver, že žaloba bola podaná neoprávnenou osobou. Tento názor krajského súdu nemá oporu ani v zákone ani v ustálenej judikatúre (pozri napr. R 12/1985, ZSP 32/2005 ap.), v zmysle ktorej, ak ten, kto vystupoval v občianskom súdnom konaní ako zástupca účastníka bez toho, že by preukázal plnomocenstvo, predložil toto plnomocenstvo dodatočne v súdom určenej lehote, je tým uvedený nedostatok zhojený a boli tak schválené aj tie úkony urobené v konaní zástupcom účastníka, ku ktorým došlo pred podpísaním plnomocenstva.

V preskúmvanej veci právny zástupca žalobcu toto oprávnenie preukázal predložením dohody o plnomocenstve zo dňa 12.03.2010, čím, ako je uvedené vyššie, došlo k zhojeniu tohto nedostatku a boli tak schválené i úkony urobené v konaní zástupcom účastníka, ku ktorým došlo pred podpisom plnomocenstva, teda aj napísanie a podanie žaloby.

Keďže v danom prípade právny zástupca žalobcu zistený nedostatok podmienky konania odstránil, ak krajský súd konanie vo veci podľa § 250d ods. 3 OSP zastavil s odôvodnením, že žaloba bola podaná neoprávnenou osobou, týmto jeho postupom by bola žalobcovi odňatá možnosť domáhať sa na súde ochrany svojich práv v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom krajský súd žalobu meritórne prejedná a o nej rozhodne.

V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd i o náhrade trov celého, t. j. aj tohto odvolacieho konania (§ 246c veta prvá a 224 ods. 3 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 31. augusta 2010

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková